

Referat – vælgermøde i Tåstrup Forsamlingshus den 24.oktober 2013.

Der var i alt 50 fremmødte, heraf en god del partisoldater. Vi havde en super aften med gode diskussioner og en høj grad af deltagelse ved alle bordene.

Aftenen var del op i to runder hvor den første gik på at de fem borde skulle vælge blandt nogle forhåndsudpegede emner (eller evt. helt egne emner) og derefter diskutere disse emner i 3 runder af cirka 20 minutter.

Herefter blev emner fremlagt af en af referenterne og de andre referenter kunne supplere hvis det var nødvendigt. Denne fremlæggelse blev så efterfulgt af en debat hvor politikerne fik lov at kommentere på de ting der blev sagt og på de emner der var taget op. Der var tid til fremlæggelser af punkterne:

Institutioner – kommunale og private
Skole, børnehave, dagplejere, bibliotek.
Mulighed for vuggestue, ældreboliger?

Transport og infrastruktur
Bedre forbindelser til Ebeltoft og Århus. Nytænkning af Flextur?
Skolebusser eller cykelstier til skolen?
Lufthavnen

Bosætning:
Stimulering af bosætning i vores distrikt.
Hvad sker der i sammenligning med det blå og grønne bånd?

Under punktet Institutioner udspandt der sig følgende debat:

Anne-Marie Foged refererede først fra sit bord: Hvad kan få folk til at flytte til et lille sted som vores distrikt er her. Tilflytterne ønsker et trygt lille nærmiljø. Er det boligpriser eller nærmiljø der er afgørende. Friskolen kan gøre at folk fravælger at flytte til fordi det altid kræver ekstra arbejde for forældre. Vuggestuer er på vej til at fortrænge dagplejere – der er for meget fokus på byområder hvis man vil samle de små på den måde. Der mangler en undersøgelse af hvorfor man bosætter sig i landområderne, hvad er den udløsende faktor – Så ville man måske kunne forholde sig til det som politiker. Institutioner – vi har kun en offentlig børnehave, det har været på tale at lukke den, det giver meget usikkerhed at det er oppe på budgettet hvert år. Folk med en god løn (børnefamilier) flytter hvis institutionerne lukker. Dagplejere er dyrere end vuggestuer. Var det en ide at folk fra byerne skal tage deres børn med ud til de små byers dagplejere?

BØRNEHAVE

Mette Knie fra Bestyrelsen for børnehaven – Feldballe børnehave er ramt af at tildelingsmodellen er blevet ændret så man ikke længere får et grundbeløb, dvs. at der kun kommer et beløb pr barn. Det går ud over de mindre børnehaver, sådan en har vi i Feldballe hvor vi kun har ca. 40 børn.

Kirstine Bille: Mener ikke at den nye beregningsmodel er så smertefuld for de små institutioner fordi der er løftet nogle andre opgaver væk fra de små børnehaver. Det er oppe i FI-udvalget at kigge på

Lene Vagner: Det ER en dårlig model for de små

Jesper Yde: Normeringen pr barn bliver også mindre – det vil blive noget man kommer til at betale for senere i børnenes liv. De store institutioners besparelse bliver dyr på sigt

Claus Wistoft: Der er forskel på dem der har siddet i byrådet og dem der skal vælges ind for første gang. Pengene er ikke til at have institutioner i alle små byer. Der skal flere børn til hvis der skal beholdes en børnehave i byen.

Per Zeidler: Der bruges stadig mange penge på specialisering. Der skal være større institutioner i de store byer, men hvad vil man i de mindre landdistrikter. Det skal tales igennem hvad man vil have i de mindre distrikter:

Jesper Mathiesen: Hvordan skal der bygges bro mellem kommunen og lokalområdet. Oplever at friskolen har været med til at løfte energien. Børnehave – der skal være en offentlig institution i lokalområdet, det giver en bro.

Bente Larsen: Det er vigtig at lytte til hvad man vil i landdistrikterne. Der er mange nye børn, her skal virksomhederne tiltrækkes. Ked af at høre at nogen ikke ville have flyttet herud hvis man vidste der ville komme en friskole. Forældrene skal ikke bruge alt for meget fritid på skolen, de skal ikke male og skære frugt.

Christian Gøthche: Institutioner er ligesom veje, de skal være i hele kommunen. Hvis Syddjurs skal være attraktiv for bosætning så nytter det ikke noget med salami-metoden. Tingene skal gøres anderledes – vi skal have en dialog med de mennesker der sidder i landdistrikterne.

SKOLEN

René Jakobsen: samarbejdet mellem private/offentlige skal gøres bedre. Det har der været bred enighed om. Friskolen ønsker et bedre samarbejde med det offentlige. Vi har brug for kommunal tilstedeværelse – ved at bibeholde kommunale institutioner og lade dem samarbejde med de private institutioner. Måske får friskoler også folk til at flytte til lokalområdet. Hvad er fremtiden: skal det være økonomi, skal det være visioner.

Per Zeidler: Friskolen skal sidestilles ift. orientering, støtte skal også være tilgængeligt for friskolerne, det er der politisk bevågenhed på.

Jesper Mathiesen: Det er Syddjurs-børn

Claus W: Det privat/offentlige er kommet for at blive, det skal gøres bedre

Jesper Yde: Imod at det offentlige skolesystem ikke kunne klare opgaven i Feldballe. Men ikke imod private skoler

Kirstine: Der har været samarbejde altid, der har længe været private institutioner i Syddjurs

Per Dahlgård: Der skal tildeles det der er lovpligtigt at tildele. Det skal sørges for at institutionerne kan køre efter gældende regler-

Christian Gøthche: Der skal ikke være færre skoler, men der skal flere børn i de skoler vi har.

Bente Larsen: Kedeligt og ikke ond vilje hvis friskolerne ikke får den information de skal have. Friskoler har man pga. engagement, og de skal have samme muligheder som folkeskolerne. Der kan være noget lov-mæssigt.

Jesper Yde: Kommunen har en forpligtigelse til at gøre det attraktivt at blive i og bosætte sig i de små lokalsamfund

3)Transport og infrastruktur

Kristian Søborg refererede fra sit bord: Transportmulighederne er ikke logiske i vores kommune. Man kører måske rundt som i de gamle kommuner. Måske er gratis busser en mulighed. Flexbusserne er måske ikke så fleksible som man kunne have ønsket – de har visse begrænsninger.

Eva Therkildsen supplerede: Ebeltoft/Feldballe/Kolind – tænke mere på tværs end kun at tænke mod Aarhus. Måske kan der sættes nogle mindre busser ind som institutionerne også kan benytte sig af. Der er en ringe skolebusdækning til friskolen. Ungdomsskole-bus-forbindelser. Det ønskes at alle ungdomsskoler kan forbindes med hinanden. Cykelstier – der ligger en prioriteringsliste, Tåstrup-Bjødstrup er på listen.

Erik Aude supplerede også: Ønsker at de nye politikere vil skaffe bedre busforbindelser. Folk på Friland har ofte ikke bil

Claus Wistoft: Der er kommunale ruter, skolebusser, busser i Midttrafik. Flex-taxa-ordningen er populær, den vil sikkert udvikle sig. Den kræver at man aktivt bestiller, det rapporteres at der er stor tilfredshed med ordningen.

Per Zeidler: Vi har ikke et system der er godt nok, der er skåret meget ned på ruterne på tværs. Der er lavet fine rapporter men de kan ikke gennemføres økonomisk. Flexiturene er en dyr ordning.

Jesper Yde: Jo mere man skærer på kollektiv trafik, jo sværere bliver det at klare sig uden bil og flere biler giver dårligere offentlig transport. Vi skal have fat i letbanen

Kirstine Bille: Det er dyrt med offentlig transport. Det skal prioriteres om det skal være busser eller flexiture. Den kollektive trafik bliver aldrig økonomisk bæredygtig i Syddjurs, der skal foretages valg.

Per Dahlgård: En flexbus-ordning med nogle faste ture i nogle mindre busser for de unge mennesker.

Bente Larsen: Ved ikke så meget om det – Der er en forpligtigelse for landspolitikken til at sørge for de små landområder også i Syddjurs.

Bosætning

Erik Aude fremlagde diskussionen ved hans bord: Hvad skal vi gøre for at øge bosætningen i vores område. Så det ikke kun bliver "båndene". Der er sat penge af til at bygge modne områder (10-15 mio.). Det skal være nemmere at få lov til at bygge eget hus.

Anne-Marie Foged tilføjede: Vi har den laveste gennemsnitsalder i kommunen. Det er svært at vente på at en lodsejer skal presses til at gøre noget.

Eva Therkildsen sagde fra sit bord: Friland – er der byggegrunde ledige - nej det er der ikke. Ville det så være interessant at lave fase 4 på Friland. Det bliver ikke aktuelt. Der skal måske en ny bo-form til for at skabe væksten. Det afhænger også af os selv, de lokale skal selv være med, byde ind.

Claus Wistoft: Alle elsker at tale om bosætning. Kommunen er hele tiden nødt til at tilpasse fordi der er færre indtægter. Bosætning vil kunne skabe flere indtægter til kommunen. Har hørt der er et problem med grunde i de mindre byer. Der er ved at blive lavet en kommuneplan, der er en overdommer, der er naturstyrelsen. Kommunen har udfordret naturstyrelsen ift. selv at få lov til at bestemme.

Jesper Mathiesen: Der laves god bosætning i et samarbejde mellem kommunen og lokale. Der er lagt en ramme ud til privatboliger, men også til erhverv ved Friland. Friland har sikkert et ønske om at komme videre med planlægning, i givet fald vil kommunen sikkert være villige til at lave et tillæg til kommuneplanen. Kombinationen mellem bolig og erhverv er meget væsentlig.

Lars Keller: I 2007 var der 376 personer i Feldballeområdet, i 2013 476 personer.

Kirstine Bille: Bosætning og erhverv går hånd i hånd. Vi er en kommune i vækst, lidt stagnation lige nu, men ellers i vækst. Fordi: natur og højt til loftet – det autentiske for Syddjurs er de små samfund hvor vi har mulighed for at være lidt "skæve". Hvad betyder institutionerne: når man er tilflytter kigger man på pasningsmuligheder – om der er pasningsgaranti. Ikke nødvendigvis på pasningsmulighederne i de små samfund. Bosætningsanalysen viste at jo mere folk vidste om kommunen jo hellere ville de flytte herud

Jesper Yde: Er selv tilflytter – natur, skole, børnehave og indkøb havde indflydelse. Disse ting er vigtigere end skatteprocent. Vi skal passe meget på med at skænde naturen ift. hvor vi lader folk selv bosætte sig. Institutioner er meget vigtige

Per Zeidler: Tak for et godt arrangement. Den laveste gennemsnitsalder i kommunen. Hvis kommunen skal understøtte noget bosætning skal kommunen måske købe noget op og udstykke det. Modstander af at skatten skal stige – det kan forhindre bosætning

Christian Gøthche: Rigtigt at naturen trækker. Manglende institutioner gør at folk fravælger at bosætte sig i områder. Der er mange huse til salg, der flytter ikke folk til selvom det er gode huse der står til salg. Infrastruktur – institutioner, IT m.m. har indflydelse på bosætning

Bente Larsen: Bl.a. natur og vand tiltrækker mange mennesker. De der tidligere havde sommerhus bosætter sig fast i området (fx fra Aarhus). Forstår godt man vil bevare natur – det hele skal ikke bygges til, hvor stor

vil landsbyen være, man skal tage stilling til om man vil være større. Hvilket erhverv vil man i givet fald gerne have. Husene der er til salg tilskrives Bente konjunkturerne.

Udover de tre ovenstående punkter der nåede at blive fremlagt blev de følgende punkter også diskuteret ved et eller flere af bordene:

Kommunens økonomi

Hvordan opnås større forudsigelighed?

(planlægning i stedet for brandslukning!)

Hvordan ser distriktet ud om 10 år?

Mange prognoser taler for at der sker en affolkning af landdistrikterne. Nogle påstår, at om 40 år bor 9/10 i de store byer. Der var tale om i højere grad at høre distriktsrådene også i økonomiske spørgsmål, f.eks. udmøntning af besparelser. Der var en fornemmelse af at distriktstrådene var mere aktive end tidligere, og en vilje til at spørge dem om endnu mere fremover. De skulle dog ikke have beslutningskompetence. Det var en generel holdning blandt de lokale, at byerne prioriteres frem for landdistrikterne, selvom halvdelen af befolkningen bor i landsbyer/ på landet. Det betyder at økonomien er udtryk for "bytækning" med fokus på stordrift, som ikke lader sig gøre i de tyndere befolkede områder.

Det blev efterlyst at man lancerede spareforslag med større omtanke, dvs. at embedsmændene ikke pr automatik igen og igen trækker de samme spareforslag op af skuffen til politikernes budgetforhandlinger, så der lokalt bliver usikkerhed om fx skoler og institutioner. Mere langsigtethed ønskes, og det er politikernes opgave, ikke embedsmændenes.

Da kommunerne blev lagt sammen, var argumentet at det ville betyde besparelser. Hvor blev de af? Ligesom der efter sammenlægningen mangler opfølgning af hvad de vedtagne besparelser egentlig resulterede i. Man kan spare sig fattig, og der mangler konsekvensberegninger på længere sigt af besparelserne.

Der bliver brugt for mange eksterne konsulenttimer i stedet for at dygtiggøre personalet til selv at kunne løse problemerne.

Kirstine Bille var meget ked af formuleringen "planlægning i stedet for brandslukning". Hun mente, at netop dette var et overstået kapitel for Syddjurs byråds vedkommende. Det havde budgetterne for nuværende rettet op på. Selvfølgelig var det altid svært, når der kom nye tiltag fra Christiansborg, som afstedkom ændringer i sidste øjeblik, og den slags kunne man ikke tage højde for i byrådet, og der kunne komme andre uforudsete ting, men som hovedregel var man ude af det tidligere morads! Så altså bedre overblik end tidligere, der var noget med et loft over "aktiveringspengene", noget om at sektorplanen skulle tages op i løbet af 2014. Distriktsrådet havde til hensigt at invitere det nyvalgte byråd til spisning og snak om fremtiden først i det nye år. Det blev taget positivt imod.

Hvordan ser distriktet ud om 10 år? Her var vi inde over, at det var svært at spå om fremtiden, men at det personlige engagement i lokalområdet ville få stadig større betydning og ville være stadig mere efterspurgt. At det enkelte område ville have behov for en profil for at blive genkendt i en større sammenhæng, og igen at kontakt mellem distriktsrådet og byråd ikke skulle være mindre hen over tiden.

Frivilligt arbejde

Bedre opbakning og støtte fra kommunen?

Grænser for frivillighed?

Der var en opfattelse at at der manglede støtte til de frivillige initiativer. Det frivillige kræver meget arbejde, og der er lagt meget ud til det "frivillige" i vores område. Det var også holdningen at der ville blive endnu mere baseret på det frivillige fremover. Der var tale om at det bedste ville være hvis det frivillige arbejde var det øverste lag, altså noget man gjorde på en basis af noget der fungerede i forvejen.

Nationalparken

Halvdelen af Feldballe og Omegns Distrikt ligger inden for nationalparken.

Muligheder for initiativer og vækst?